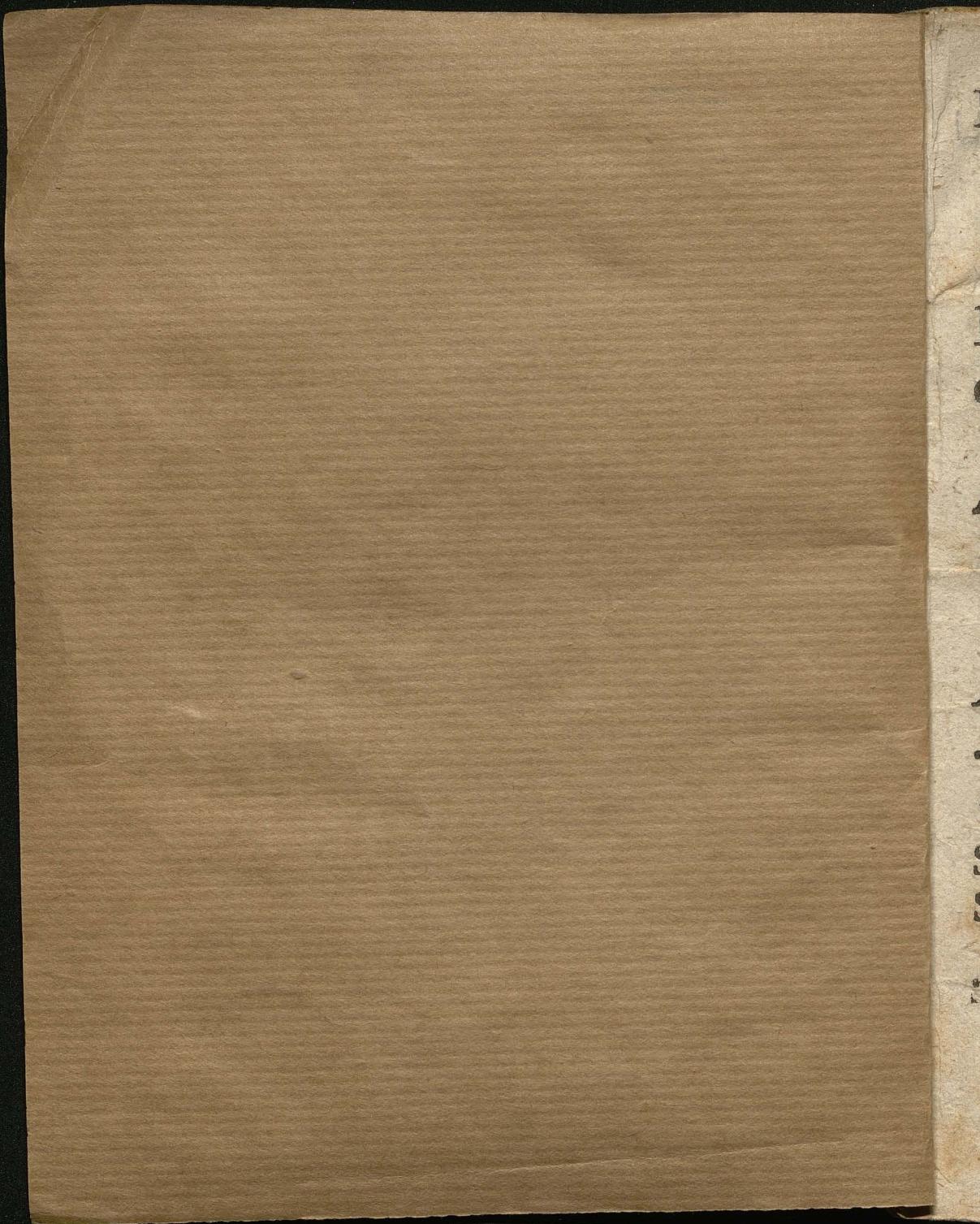

206194
I

Bulg. St. Dr.

FIDES IN DUBITATA.

Omnium Ordinum Regni

Ad Kamionam

P R O B A T A. *

Electionem Serenissimi Principis Poloniæ, Et Electoris
Saxoniæ,

Ab inclytis Regni Poloniæ, &c. M. D.
Lithvaniæ Ordinibus,

Ad mentem totius Reipublicæ

F A C T A M.

Anno Dni 1733. Die 5 Mensis Octobris.

N Eminem verè Patriæ & Libertatis
amantem latere arbitror, Electionem
Serenissimi Principis Regij, & Electoris
Saxoniæ, in Regem Poloniarum, præme-
dita-

* Kamiona Campus Electoralis S: r: AUGUSTI III. Praga, vi annotations
Nominis significat Lapidem seu Petram.

ditatō consilio, ac deliberatā libertate,
juxta legum præscripta, à confæderata
Republica, factam et peractam esse. Qui-
nimo & Confæderationi Varsaviensi,
tanquam basi & fundamento rei inni-
xam, ex infra dicendis patebit. Atq[ue] ideo,
retroactos fæculorū annales, centuriata
Volumina legum volvere & revolvere,
operæ pretiū non est. In vos tantummo-
dò manum verto, quibus placuit legem
ferre, non observare. Quos auctō vincu-
lō, verior Hercules Gallicanus, ad sua tra-
xit vota, non Confæderatio. Nos inquam
fædere Varsaviensi ac nostro illigati, in
plena libertate constituti, juxta ordina-
tionem Reipublicæ, liberis votis, ac Su-
peris suffragantibus, nemine contradic-
cente, omnibus applaudentibus, Regem
elegimus & nominavimus Serenissimū
Augustum III. Quod ut verius pateat, per-
ar.

articulos, ad id specialiter ab inclytis
Reipublicæ Ordinibus, Varsaviæ sanci-
tos, responsivè probabitur.

imo. art: 10. fol: 2. Pro firmamento &
perennaturo in posteritatem fundamento
publicznego szczęścia zakładamy sobie, y
przytey Generaney Konfederacyi poprzy-
sięzoney fide, Honore, & conscientiis obowią-
zujemy się: ze przyszłego Krola Smiesci Pa-
na naszego, Prawdziwego natione Polaka,
y Rzymskiego Karolita obierzymy &c.

Pro firmamento, & perennaturo in po-
steritatem fundamento publicznej felicita-
tis, pollicemur ad invicem, ac Generali
hac Confœderatione, sub fide, Honore,
& Conscientiis juratâ, obstringimus nos,
futuru Regem Dominum nostru, verum
natione Polonum, & Rno-Catholicum,
electuros fore &c.

Antequam respondeam ad hunc articu-

lū, & sequentes, notandum est, omnem
(si haētenus aliquis fuit) sublatum esse
scrupulum, per resolutionem Romanam
Theologorum, à Sanctissimo Domino no-
stro Papa Clemente XII. deputatorum,
super nullitate & invaliditate Juramenti,
ut potè in præjudicium tertij facti, vi, &
metu in virum constantem cadente, ex-
torti. * Itaq; præcisò juramento.

¶ Duo hæc: *Natione Polonum, & Rno-*
Catholicum, in præsenti art: tanquam
cardinalia: certissima reperiri, ac verissi-
ma esse in Serenissimo Augusto III. jam
dudùm sæcula probarunt, in Serenissimo
olim Rege Augusto II, Parente suo desi-
deratissimo: ac insuper ad casum præsen-
tem, per duodenos rivulos, Serenissimū
Neo-Electum in venas Regio-lagielloni-
cas, influere testantur in Schemate Ge-
ne.

*Vide de hoc resolutio: Rom:

nealogico recenter edito.* Unde non ero
colligendis ad respondendum rationibus
longior, cùm compertum sit, Serenissi-
mum AUGUSTUM III. per vetustissimā,
in Polonia lineā Regio Jagiellonicam non
esse degenerem à Piaſto. Religionem ve-
rò in Principe Rno Catholicam, Phæni-
cem sæculi, septemtrio noster, & rari
pretij in Corona, pietatis gemmam vene-
ratur. Nec obest quidpiam Ejus Electi-
oni, quod indebitè in Confæderatione
apponitur; ~~ex utrisq; Parentibus Ortho-~~
~~doxæ Fidei.~~ Novum enim hoc inventum,
libertati injuriosum, nec visum priùs, nec
auditum unquam, minimè repugnat legi
communi & Cardinali Reipublicæ: *REX*
Catholicus esto. Non enim Respublica fol-
licita est de fide Parentum, sed Regum
fuorum, inter quos jam probè nōstis in
Sere.

*Vide schema Genealogicum, Propositionibus Ser: Neo-Electi, adiectum

Serenissimo AUGUSTO II, fidem indu-
bitatam ac infallibilem: quam dietim pro-
priis meritis Virtutibusq; auget & ador-
nat, Serenissimus AUGUSTUS III. Nec
benè sonat, quod dicitur: *Rex futurus
eligendus, qui nulla dominia & exercitum
extra Regnum habeat.* Ignoscite (ut ve-
rum fatear) vos in hoc puncto aut deli-
quisse, aut certè publico privatum præ-
tulisse bonum.

Rex etenim, quicunq; illc sit, Polo-
niæ, per pacta conventa, sacrosanctò se
obstringit vinculô: quod Regni limites
extendet, avulsa recuperabit &c. ad quod
certè milite opus est, non miraculô. Ces.
sabit inopia, qua hucusq; laboramus, &
cum ignominia Nominis Christiani, cogi-
mur recurrere ad Paganos, Turcas, &
Tartaros auxiliares. Nec aliena mendi-
cabimus arma, si propria habebimus, quæ
Sere-

Serenissimus Electus, in casu necessita-
tis, ad vota & tenorem desiderii Reipu-
blicæ, sine gravamine suppeditare de-
clarat.*

2do. art: 12. fol: 3. Tu d'ziesz przy wol-
ney Krolow y Panow najzych Elekcyi, sub-
stancye, y zdronia nasze łożyc, przez tę
Konfederacyę nasę przyrzekamy sobie.

Itaq; pro libera Regum & Dominorum
Nostrorum Electione, vitam & substanc-
tiam nostram consecrare, hac Confede-
ratione pollicemur ad invicem.

¶ Quis non ingenuè fatebitur? vos
Togatos Republicæ Patres, legum vindici-
ces acerrimi, & liberæ vocis arbitri ob-
servantissimi, fortunam & Substantiam
Vestram, integritati Patriæ consecrâsse?
flocci penditis totum: purpuram appreti-
astis sanguine, vitâ libertatem, & ne
quid.

* Vide de hoc Proposito: Ser: AUGUSTI III. ad Rempublicam

quidquam liberæ Electioni detraheretur,
odistis Wolam* ubi nullun velle fuit, u-
bi non libera suffragia, sed vox refraga-
ria Regem proclamavit insolenter. Con-
tra quem publico ore protestati, plus
ultra fiximus metam Consiliorum nostro-
rum, ne liberum in nobis suffocaretur
veto, & simul caderet cum vita libertas.

3tio. art: 14. fol: 3. A inaczey na ża-
dnego Pana niemamy pozwolić, jedno Kto-
regobysmy przez wolne suffragia, nemine
contradicente zgodnie ubi alii.

Nec alias ullum permissuri sumus Do-
minum, nisi quem per libera suffragia, ne-
mine contradicente concorditer elege-
rimus.

¶ Illi inquam, Viri Sapientes verè Pa-
tres Patriæ, pro tuendo libero veto, diu
noctuq; studiis indefessi, ne præjudi-
cium

*Sic vocatur Campus Electoralis ad Varsiam, quod ex annotatione nominis
significat Voluntatem.

cium fieret legum. Ne prius ullus Rex nominaretur, nisi in quem liberæ quiescerent voces, non impositæ. Docuistis contra imperitorum opinionem: unum non sufficere ad pervertendas omnium mentes, sed quod Universi ad reprimendam unius pertinaciam sufficient? probatis ad Kamionam.

4to. Art: 15. fol: 3. serio cavetur, ne Celsissimus Princeps Primas ad nominationem acceleret, ante trinam interrogacionem factam de consensu omnium.

J. nienprzod J. O. Xiqze Jmśc Primas do nominacji przystąpi, aż pierwsi po trzykroć spyta, iezeli iest wszystkich consensus.

R Veneror hoc loco in profundissima Veneratione filiu Excell: ac Reverendissimum Dominum Episcopum Posnanensem, verè Libertatis Statorem. Qui ordine & votò fraternō, in absentia filii.

B

stris

*Strissimi ac Reverendissimi Domini Episco-
pi Kujaviensis, Primali functus Dignita-
te, ad amissim legū & exemplum aliorum,
præmissā, de liberrimo sensu & consen-
su omnium ordinum, trinā interrogati-
one, nemine contradicente, Regem Sere-
nissimum AUGUSTUM III. Poloniarum
nominavit, omnibus applaudentibus.
Et paulò post additur in eodem art: *A
ieżeliby kto bądź z Rad tak Duchownych
iako y Świeckich. albo Urzędników Ko-
ronnych y W. X. Litt: et ex privatis per-
sonis, ważył się nominować sine unanimi
consensu omnium ordinum, tedy Kazdego
takiego pro hoste Patriæ mieć chcemy.*
Et si quis tam ex Spiritualibus quam
sæcularibus Senatoribus, sive Officiali-
bus Regni & M. D. Litv: & ex priva-
tis personis, auderet nominare sine una-
nimi consensu omnium ordinum, tune
qui-*

quivis talis pro hoste Patriæ habendus est.

¶ Cùm ex hactenus dictis, sat clarè omnibus pateat, nos amore, zelò, & fraternō unitos nexu, in unione animorum, & unanimi consensu omnium ordinū, Regem elegisse & nomināsse, non nos hæc lex afficit concordes, sed scissos & avulsos Fratres à Republica bene sentiente. Quorum proinde interest recta sapere & intelligere, ut bene agant.

5to art: 18. fol: 4. Na Każdego gwałtownika Praw y wolności naszych tak dawnych (Ktore wszystkie reassumuiemy) iako y na terazniejszey naszey Konfederacyi postanowionych, wszyscy powstaniemy, y poki zdrowia, substancyi, y krwie naszey stanie, oponować się będziemy.

Contra quemvis violatorem legum & libertatum nostrarum, tam antiquarum (quas omnes reassumimus) quam & in

præsenti nostra Confæderatione sancita-
rum, insurgemus, & opponemus nos,
quousq; vita, substantia & sanguis no-
bis non deficiet.

*¶ Hinc Gloriæ vestræ Patres conscri-
pti ac ordines incliti Reipublicæ Confæde-
ratae, sæculorum manebit fama, quod
contra violatores legum, libertatis De-
fensores extitisti, quod periclitantis Pa-
triæ tutamini, & ejus curæ ita studiasti;
ut mortem cum libertate conjunctam
adamaretis: odioq; vitam cum servitute
haberetis. In id unicè omnem operam ac
industriam vestrām impendisti, ut con-
tra quosvis liberi veto oppressores, liber-
tatis jura propugnaretis illæsa.*

6to. art : 23. fol: 5. a ta Elekcyat rwać
ma iako naykrocey, y ieżeliże przedzey
nie skończy, tedy żadną miarą niema ex-
cedere czasu Seymom ordinarynym na-

zna-

znaczonego, to iest ſeſciu Niedziel.

Et hæc Electio duratura eſt quām bre-
vissimè, nec ullatenus excedere debet
terminum, alias comitiis ordinarijs foli-
tum,, nimirum ſex septimanarum.

¶ Ad id verificandum, nec Geometris
nec Arithmeticis opus eſt, Conſtat enim id
ex ſta Octobris ſacrosancte in termi-
no ſex septimanarum, ab omnibus Or-
dinibus Regni, præfixo, aūspice Nu-
mine feliciter peractum eſſe.

7mo. art: 27. fbl: 6. meysce Elekciyi
Zwyczayne między Warſawą y Wolą &c.
Locum alias Electioni folitum, inter
Varſaviam & Volam affignamus &c.

¶ Quod in tempore (ut præcedenti
articulo dictum eſt) ad locum alias Ele-
ctioni Regum Poloniarum folitum, non
pervenerimus? vestrâ culpâ hæc acci-
derunt non nostrâ. Eſt Vifula testis,

sunt idem & tormenta bellica, quibus libertatem vulnerâstis, non tamen occidistis. Quam violentâ manu à Volâ malæ voluntatis, ad liberoris auræ *Kamionam** repulisti. Ubi DEO sic statuente, fatisq; id decernentibus, veluti ad Lydium lapidem, morum integritatem, fortitudinis constantiam, ac animi robur in Principe probavimus omnes: Hunc dignum esse Regem *Antemuralis Christianitatis*, quem DEUS ab æterno elegit, & præelegit virum solum & Saxeum, Serenissimum AUGUSTUM III. Quod felix faustumquè sit.

Hoc positô: recolligite in compendio dicta: in verbis veritatem, in opere colligate fidem; quâ hactenus ex Generali Confœderatione Varsaviensi probatum manet: Electionem Serenissimi AUGUSTI III. legibus antiquioribus & novellis

Vide concordantiam folij primi.

Ref.

Reipublicæ conformem, ad tenorem o-
mnium ordinum Regni (à quo nec pe-
dem excessimus) liberis suffragiis, nemí-
ne contradicente, in tempore & loco,
(ob dicta art: 27. n:7.) debito & practi-
cato: nullis obnoxiam novitatibus, anti-
quâ formâ & praxi Reipublicæ; factam
& peractam esse, *Moribus antiquis res stat*
Romana, Viri g.

Contra verò, actum fuisset de nobis
& Libertate nostra, ni dexter Dei Digi-
tus, naufragantem inter Scyllam et Cha-
ribdim Civium animorum, aliter direxis-
set Rempublicam. Quam turbida ingenia,
consilia violenta eò impulerunt, unde e-
versionem status, Respublica jacturam,
nonnisi sperare potuit, nisi providis vo-
bis Admiralibus, sub perito Regni Navar-
cho, ad Promontorium bonæ spei pro-
vecta fuisset. O! res mira & scandali-
ple.

plena, ubi rationi voluntas, violentia.
veto opponitur. * Ubi sub simulata li-
bertate, pro ratione agendi, mandatum
imponitur liberæ Genti, hunc non
alium &c.

Nec valet, si dicas: hanc Electionem
non fuisse ad mentem Reipublicæ, ideo,
quia Asseclæ Stanislai illi non interfue-
runt. &c.

¶ Imo: nihil horum absentia, Elec-
tioni Serenissimi Neo-Electi, præjudi-
cat, utpote muta simulacra loqui nescia,
ut constat ex Art: 20. fol. 4. *Wzynwajc
do niey wszystkich stanow Rzeczypospolitey* (exceptis jure vieti) Et quoniam
per art: 15. n. 4. ostensum est; omnes,
qui sine unanimi consensu omnium or-
dinum nominarunt Stanislaum, hostes
Patriæ esse, ideo ipso factō, jure hosti-
litatis sunt vieti, ac per consequens in-
capaces votandi pro Rege. ¶

ia.
li
m
on
m
o,
e-
i-
a,
ic
li-
n
s,
r-
i-
-
1.   2do. Quando in Confæderatione
prohibetur, Regem nominare sine una-
nimi consensu omnium, intelligendum
est de consensu omnium præsentium,
non absentium, qui ubiq; voce carent,
Ergo minimè absentia Stanislitarum ir-
ritat consensum omnium nostrum.

Quamobrem, *cum tempus habetis, opera-*
mini salutem cum illis, quorum gravitatē,
constantiam, fidem præstantem, in Re-
~~publica~~ ~~tuenda curam atq; prudentiam,~~
omnium mortalium fama celebrabit. De-
sistite ab hostilitate, quam incurristis per
nominationem Stanislai, & accedite no-
biscum ad unionem, & amicitiam frater-
nam. Recedite à malo, & convertimini ad
Dominum; qui ex innata sua clementia,
primo clementior ævo,* plenariam vobis
indulget veniam. Ea etenim est Princi-
pum maxima, parcer subjectis & debel-
lare superbos.* Reddite ei vitam, à quo

* Claud:

* Virgi:

salus

salus nostra pendet. Cui si in tempore
denegabitis homagium, actum erit de no-
bis, actum & de vobis: pro quibus, sub-
stantia nostra pænam luere debet, sine
peccato. Ite in adorationem & recogni-
tionem Supremi Dominij Serenissimi
AUGUSTI III. Atq; ad communem ho-
die nobiscum, post jurata Paclorum con-
ventorum sponsalia, pergitate lætitiam, fe-
stivis vocibus unâ nobiscum intonando:

VIVAT AUGUSTUS III. DEI
Gratia Rex Poloniæ & M.D.L.

Biblioteka Jagiellońska

star0024492

